

opusdei.org

Borba, blizina, misija (1): „Izaberi život“

Prvo poglavlje nove serije o putu prema svetosti, pustolovini u kojoj se ne radi samo o "davanju", već prije svega o "primanju".

4.04.2024.

Kao princ. Tako se osjećao dječak, usprkos svojoj mladosti i običnoj, iznošenoj odjeći, kada je ušao u crkvu i uronio u vibrantnu glazbu orgulja. „Činilo se da smo dočekani,

ja i moji mali prijatelji, kao da smo prinčevi", rekao je mnogo godina kasnije, prisjećajući se svog djetinjstva u Canale d'Agordo, malenom selu na sjeveroistoku Italije. Albino Luciani je u tom iskustvu iz djetinjstva istaknuo početak „nejasne intuicije, koja će kasnije postati uvjerena sigurnost", da Katolička crkva „nije samo nešto veliko, nego također čini malene velikima"[1].

Izaberi život

Ovi stihovi blaženog Ivana Pavla I. naravno evociraju one Marijine u Magnificatu. Riječ kojom naša Majka započinje svoju pjesmu znači "veličati", opjevati nečiju veličinu. Marija uzdiže Boga jer On malene čini velikima. „Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene. Silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne. Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne." (Lk 1,51-53). Uz

Gospinu pjesmu, sveti Luka dijeli trenutak u kojem se srce našega Gospodina preplavilo u onome što bismo mogli nazvati njegovim Magnifikatom. Poput svoje Majke u Ain Karimu, koja ga je nosila u svojoj utrobi, Isus je ispunjen „radošću u Duhu Svetom“, gledajući kako se Bog izlijeva na malene: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oče! Tako se tebi svidjelo. Sve mi preda Otac moj i nitko ne zna tko je Sin – doli Otac; niti tko je Otac – doli Sin i onaj kome Sin hoće da objavi.“ (Lk 10,21-22).

Što je to otkriveno malenima?

Najprije je objavljeno Mariji i Josipu, zatim apostolima i svetim ženama koje su pratile Isusa, a naposljetku mnogim poniznim kršćanima kroz dvadeset stoljeća povijesti Crkve. Ali što je to što ih čini izvrsnima?

Odlomak iz Ponovljenog zakona vodi nas prema početnom odgovoru.

Gospodin govori srcima svojih ljudi, glasom koji je istodobno svečan i nježan: „Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću. Život, dakle, biraj, ljubeći Jahvu, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. Ta on je život tvoj, tvoj dugi vijek, da bi mirno mogao boraviti na zemlji za koju se Jahve zakle ocima tvojim: Abrahamu, Izaku i Jakovu da će im je dati." (Pnz 30,15.19-20).

U izvornom jeziku, zamjenice "ti" izmjenjuju se između množine i jednine, čime se jasno pokazuje da Bog ne govori samo svom narodu općenito: On govori svakoj osobi, pojedinačno, jer se odabir Života događa u srcu svake osobe . Život... Sveti Josemaría je to ovako pisao, velikim slovom, kad je govorio o milosti i slavi; na život s Bogom ovdje na zemlji i kasnije na nebu. Neke od njegovih riječi iz lipnja 1975.,

nekoliko dana prije odlaska na nebo, ne mogu a da nas ne dirnu: „Svi smo mi isti život Kristov: i ima toliko toga za učiniti u svijetu! Uvijek molimo Gospodina da nam svima pomogne da budemo vjerni, da nastavimo Djelo, da živimo onaj Život, s velikim slovom, koji jedini vrijedi: onaj drugi ne vrijedi, onaj drugi odlazi, kao voda kroz prste. S druge strane, ovaj drugi Život...!"[2]

„Izaberi život." Ovim snažnim riječima iz Ponovljenog zakona i njihovim tisuću odjeka u Evandjelju[3] Gospodin svakome od nas govori da nas je stvorio da živimo, da budemo sretni. I pita: Hoćeš li izabrati mene? Hoćeš li izabrati Život? To su “mali” otkrili i odabrali. Oni znaju da beskrajna želja za životom koju nose u sebi dolazi od Boga i vodi k njemu. I ne žele ništa drugo. Oni razumiju da trijumfirati u životu, uspjeti u životu znači dopustiti da ih ispuni Božja

ljubav i zatim je velikodušno dijeliti. Govoreći o Mariji, Martinoj sestri, Isus će reći da je „bolji dio izabrala" i da joj se „neće oduzeti" (Lk 10,42). A svoje će učenike utješiti sličnim jamstvom: „Ne boj se više, stado malo, jer svidjelo se Ocu vašemu dati vam kraljevstvo" (Lk 12,32). „Maleni“ žive od Boga; to je ono što ih čini velikima. Svetost je živjeti od Boga i od Boga za druge.

Svetost je u davanju, a još više u "primanju"

Kad promatramo živote svetaca, "malenih" koji su odabrali Život, ne čudi što nam odmah pada na pamet odricanje, borba i "umanjivanje" njihove svetosti. Doista, sveci se nužno suprotstavljaju mnogim nepovoljnim silama. Isus nam je pripremio put i rekao nam je da će se to dogoditi: „U svijetu ćete imati nevolje" (Iv 16,33); „Ako su mene progonili, i vas će progoniti“ (Iv

15,20); „Sotona je tražio da vas sve rešeta kao pšenicu“ (Lk 22,31). Ne, kršćanski život nije lak, ali nisu laki ni drugi oblici života na zemlji: uvijek su potrebni žrtva, odricanje i borba za bezbroj više ili manje uzvišenih ciljeva.

„Dok vodimo ovu bitku, koja će trajati do dana kada umremo, ne možemo isključiti mogućnost da neprijatelji i iznutra i izvana mogu napasti velikom silom.“[4] U sebi nalazimo različite oblike otpora Božjoj ljubavi, ali svaki naš potez, da bi ostali vjerni, uključuje "gubljenje stvari". Odričemo se nadzora nad svime u svom životu, odustajemo od udovoljavanja svakom hiru, izlažemo se tuđem negodovanju, uzimamo svoje križeve... „Kada se prepustimo u Božje ruke, on nam često dopušta da okusimo tugu, samoću, protivljenje, klevetu, ismijavanje.“ [5] Sigurno gubimo mnoge elemente onoga što svijet naziva "životom".

Međutim, tko izgubi svoj život na ovaj način, ne ostavlja ga u ništavilu, nego u Bogu. „Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga“ (Mt 16,25). Sveci se "gube" u Bogu, a time se, upravo, počinju "pronalaziti".

Što znači "pronaći" sebe u Bogu? Sveti Ivan u svojoj prvoj poslanici piše: „U ovome je ljubav, ne da smo mi ljubili Boga, nego da je on ljubio nas" (1 Iv 4,10). Grčki je izraz napisan u posebnom vremenu, aoristu, što je neka vrsta "otvorene prošlosti". To je isto vrijeme koje se koristi i u Marijinu i u Isusovu Magnificatu. Oni govore o „djelima koja Gospodin više puta čini u povijesti"[6], u našoj osobnoj povijesti. Sveti Ivan ne kaže da me Bog jednom zauvijek volio u prošlosti, nego da me Bog uvijek ljubi. I svaki put kad istinski volim, Bog je taj koji me ljubi i koji ljubi u meni. Ovdje i sada.

Dakle, istina je da se svetac predaje i "gubi život", ali još je istinitije - u smislu da je to istina koja obuhvaća i podupire prvo - da svetac "pronalazi" Boga i "prima" cijelo svoje biće od Boga, analogno tome kako Isus sebe u potpunosti prima od Oca.[7] To je tajni izvor ljubavi svetaca: to je razlog zašto mogu živjeti na način koji puki ljudski pogled doživljava kao nemoguć i nepodnošljiv. Čak i kada svakodnevno osjećaju svoju ograničenost i slabost, oni idu naprijed duše „uronjene u Boga, pobožanstvenjene“; svaki od njih „postaje žedan putnik koji otvara usta vodama izvora.“[8]

Isus govori svojim učenicima, koji ga zbunjeno gledaju: „Imam hranu za koju vi ne znate“ (Iv 4,32). On živi da vrši volju svoga Oca: to je njegov život, to je njegova slava; ništa mu više ne treba (usp. Iv 4,33-34). Samo nekoliko trenutaka ranije rekao je Samarićanki kraj bunara: „Kada bi

znala dar Božji i tko je taj koji ti govori: 'Daj mi piti', ti bi ga zamolila i on bi ti dao vode žive" (Iv 4,10).

Gospodin svakome od nas šapće isto. Kad bi znao dar Božji, kad bi shvatio što ti želim dati, ne bi tražio gutljaj vode, niti tvoje vrijeme, snagu, strpljenje i borbu: ti bi mene pitao, *Gospodine, što trebaš?* Ne biste više mjerili niti izračunavali ono što dajete Bogu jer biste shvatili da vam se On daje svaki put kada vi nešto date, koliko god malo bilo. Čak i ako je to jedan novčić ili čaša vode, „Bog, cijeli i potpuni”[9] vam se daje.

Možda sada razumijemo zašto govorimo o predanju i odricanju kada govorimo o svetosti. To je zbog otpora unutar nas. Svijet je ranjen, a naši odnosi su ranjeni jer su naša srca ranjena. Ali iako je ovaj otpor stvaran, on gubi snagu kada smo ujedinjeni s Bogom. Davanje sebe iznova i iznova iziskuje napor, ali davanje je sadržano u daru koji

poznamo, beskrajnoj ljubavi koja nas grli. Božji muškarci i žene žive u „paradoksalnom spoju blaženstva i boli“, [10] poput Isusa na križu.

Osjećaju duboku sigurnost da primaju više nego što daju; njihova duša „osjeća i zna da je pod pogledom punim ljubavi, cijeli dan.“[11] Poput naše Blažene Majke, oni znaju da Bog čini velike stvari u njima (usp. Lk 1,49); da u njima voli onaj koji uvijek prvi voli, izvor ljubavi.

U konačnici, dakle, svetost se sastoji od ulaska i ostajanja u „ljubavi Presvetog Trojstva prema čovjeku“[12] koja ima svoje izvorište u Ocu i dopire do nas po Isusu, ljubljenom, prvom ljubljenom: „Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi.“ (Iv 15,9). Ljubav Očeva i Isusova u kojoj želimo ostati je Duh Sveti: zato ga nazivamo posvetiteljem [13] i životvorcem [14]. „Sveci Božji? Svaki

je svetac remek-djelo milosti Duha Svetoga!"[15]

Borba, blizina, misija

Ovi redovi ocrtavaju glavne ideje serije članaka koja sada počinje. Svako poglavlje pružit će različite perspektive na putu do svetosti na koji nas Bog poziva, svakoga na svoj način: „zdesna, slijeva, cik-cak, pješice, na konju..." [16] Središnje teme serije mogu biti sažete u tri riječi koje odražavaju glavna učenja našeg Oca: borba, blizina, poslanje. Sva tri motiva provlače se kroz seriju od početka do kraja, jer su uvijek prisutna na putu do Boga, no mogli bismo na trenutak zastati da razmislimo o razlogu redoslijeda. Na tom putu temeljna je Božja ljubav prema nama.

Ne trebamo inzistirati na naivnosti uvjerenja da možemo živjeti slobodni od Boga bez susreta s unutarnjim i vanjskim otporom. To možda nije

skriveni pokretač puta do svetosti ili čak njegova početna točka, ali borba se ubrzo pojavljuje: „Sine moj, ako želiš služiti Gospodu, pripravi dušu svoju na kušnju.

Učvrsti svoje srce i budi jak i ne nagli kad napast dođe." (Sir 2,1-2). Kušnje, iskušenja i borbe neizbježni su u svijetu ranjenom grijehom.

„Kraljevstvo nebesko silom se probija i nasilnici ga grabe“ (Mt 11,12).

Započinjanje naših razmišljanja ovdje pomaže nam da se pozabavimo pretjerano naivnim i idealističkim pogledom na put u nebo. Ali bilo bi jednako naivno i površno misliti da se svetost prvenstveno sastoji od borbe. Svetost se sastoji u tome da živimo od Boga i dopustimo mu da živi u nama (usp. Gal 2,20).

„Bog je uvijek blizu nas. [...] On je tu poput Oca punog ljubavi. Voli svakoga od nas više nego što sve majke na svijetu mogu voljeti svoju

djecu — pomaže nam, nadahnjuje nas, blagoslivlja... i oprašta." [17]

Božja nam blizina jamči da nas čuje u molitvi i u svakom trenutku. On nam to također pokazuje kroz našu braću i sestre u vjeri, kroz prijateljstvo, duhovnu pratnju i sakramente... Kršćani uvijek znaju biti blisko praćeni Bogom i svojom braćom i sestrama; uvijek smo kod kuće. To nas pak zbližava s drugima, kako bismo mogli dijeliti toplinu doma koji smo dobili. Blažena Guadalupe je to doživjela, kao i mnogi drugi: „Njezino pouzdanje u Božju blizinu i njegovu ljubav prema njoj ispunilo ju je jednostavnošću i spokojem i učinilo da se ne boji svojih pogrešaka i mana, tako da je uvijek mogla napredovati, stavljajući ljubav prema Bogu i drugima u sve." [18]

Put do svetosti nije, dakle, usamljeni put, niti je individualistički projekt samospasenja. Sve u kršćanskom

životu govori o odnosu i obitelji.
Gospodin, naša braća i sestre, naša
djeca, naši roditelji, naši prijatelji,
naši kolege... razlog su našeg truda i
naših pobjeda. Da nije bilo njih,
možda bismo se prestali boriti.
Možda bismo i odustali, ali znamo
da, kao što mi možemo računati na
njihovu podršku, oni računaju na
nas: trebaju nas. „Ja sam misija na
ovoj zemlji; to je razlog zašto sam
ovdje na ovom svijetu. Moramo se
smatrati zapečaćenima, čak i žigom,
ovom misijom donošenja svjetla,
blagoslova, oživljavanja, podizanja,
iscjeljivanja i oslobađanja." [19] Tako
su živjeli sveci: za Boga i od Boga; za
druge i od drugih.

* * *

Kada je sveti Josemaría razmišljao o
odredištu našeg putovanja, zamišljao
je trenutak kada će „sva Božja
veličina, sva Božja mudrost i sva
Božja ljepota, sva vibracija, sva boja,

sav sklad" biti izlivena u „tu malu glinenu posudu koja je svatko od nas." [20] I on je zakoračio u stranu, zamišljajući svoju djecu kako se penju još više od njega: „Imam slabost, a to je da te jako volim. Mislim da će se moje nebo sastojati od toga da se provučem kroz mala vrata i stanem u kut, gledajući i ljubeći Presveto Trojstvo, a odatle ću, skriven, vidjeti svoje kćeri i sinove vrlo visoko, vrlo blizu Boga." [21]

[1]. A. Luciani (Blaženi Ivan Pavao I.), «In reasone del restauro dell'organo della chiesa di Canale d'Agordo», u Opera Omnia, sv. 9, EMP, Padova 1989, str. 457.

[2]. Sveti Josemaría, bilješke s obiteljskog okupljanja, 7-VI-1975, citirano u S. Bernal, Monseñor Josemaría Escrivá de Balaguer.

Apuntes sobre la vida del Fundador del Opus Dei; Rialp, Madrid 1980., 6. izdanje, str. 174. Cfr. također, na primjer, Put, br. 218, 255, 399, 737; Brazda, br. 817; Kovačnica, br. 777, 818.

[3]. To je jedna od glavnih niti koja se provlači kroz Evanđelje po Ivanu. Cfr. na primjer razgovor sa Samaritankom (Iv 4,10-14) i Martom (Iv 11,25-27); usp. također Iv 5,39-40; 7:37-39; 10:10.

[4]. Sveti Josemaría, Prijatelji Božji, br. 214.

[5]. Ibid, br. 301.

[6]. Benedikt XVI., audijencija, 15-II-2006.

[7]. Cfr. Lk 10,22; Iv 5,26; 17:24; Ps 2,7.

[8]. Prijatelji Božji, n. 310.

[9]. Prijatelji Božji, n. 111.

[10]. Sveti Ivan Pavao II., Apostolsko pismo Novo millennio ineunte (6-I-2001), br. 27.

[11]. Prijatelji Božji, n. 307.

[12]. Sveti Josemaría, Susret s Kristom, br. 85.

[13]. Cfr. Katekizam Katoličke Crkve, br. 739.

[14]. Cfr. Rimski misal, Nicejsko-carigradsko vjerovanje; Katekizam, br. 202.

[15]. Sveti Ivan XXIII., Nagovor, 5-VI-1960.

[16]. Sveti Josemaría, citiran u A. Sastre, Tiempo de caminar, Rialp, Madrid 1989., str. 252.

[17]. Put, br. 267.

[18]. F. Ocáriz, "Guadalupe: un camino al cielo en la vida cotidiana," ABC, 13-V-2019.

[19]. Franjo, Evangelii gaudium, br. 273.

[20]. Sveti Josemaría, bilješke s obiteljskog okupljanja, 20-X-1968, citirano u A. Sastre, Tiempo de caminar, str. 625.

[21]. Sveti Josemaría, bilješke s obiteljskog okupljanja, 5-IV-1970, citirano u A. Sastre, Tiempo de caminar, str. 625.

Carlos Ayxelà

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/borba-
blizina-misija-1-izaberi-zivot/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/borba-blizina-misija-1-izaberi-zivot/)
(6.08.2025.)